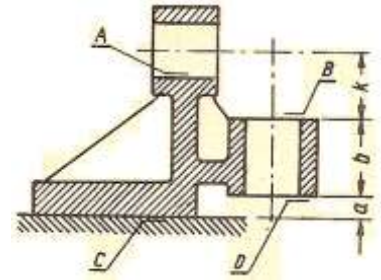
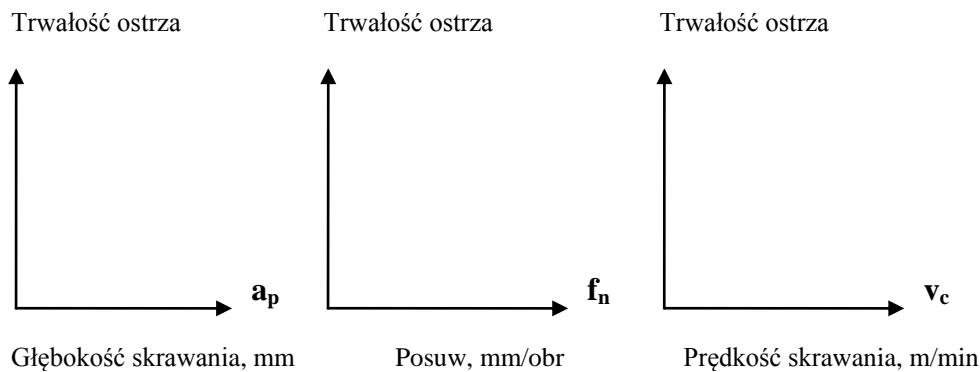

PYTANIA DO II ETAPU – PISEMNEGO
II OGÓLNOPOLSKIEGO MŁODZIEŻOWEGO KONKURSU MECHANICZNEGO
w roku szkolnym 2008/2009

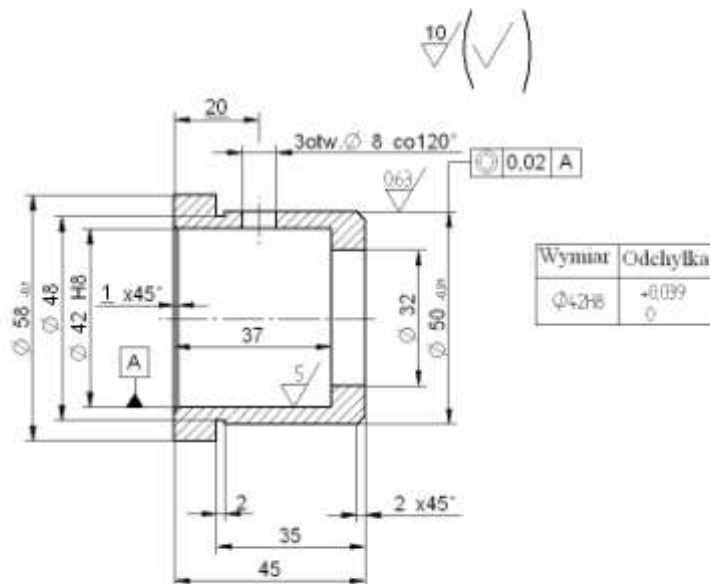
1. (2 pkt.) W przedmiocie obrabianym ma być wykonany otwór A odległy od uprzednio obróbjonej powierzchni B (bazy obróbkowej) o wielkość „k” (wymiar obróbkowy położenia). Za powierzchnię ustalającą przyjęto płaszczyznę C przedmiotu, która nie pokrywa się z bazą obróbkową. Określ błąd niepokrzywania się powierzchni ustalającej z bazą obróbkową?

2. (3 pkt.) Przedstaw na poniższych wykresach wpływ poszczególnych parametrów skrawania na trwałość ostrza.

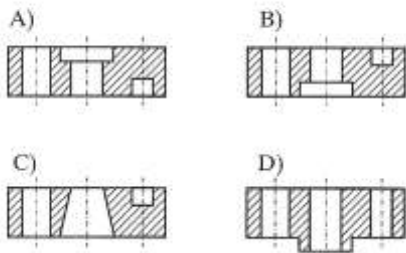
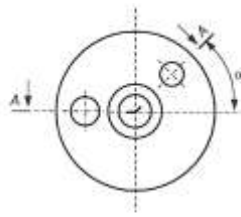

3. (10 pkt.) Opracuj proces wytwarzania tulejki przedstawionej na poniższym rysunku. Materiał tulejki – stal 15, produkcja seryjna. Wypisz do każdej operacji obrabiarkę, przyrządy i uchwyty, narzędzia skrawające i narzędzia pomiarowe. Proces przedstaw w poniższej tabeli.

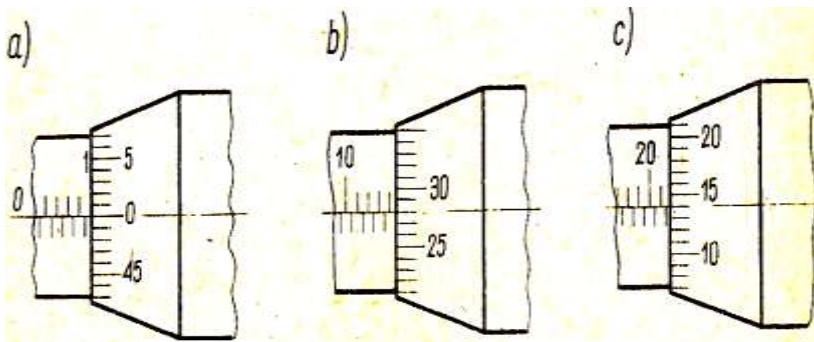

Nr operacji	Nazwa operacji i zabiegu	Obrabiarka	Przyrządy i uchwyty obróbkowe	Narzędzia skrawające	Narzędzia pomiarowe
Postać i wymiary materiału wyjściowego		.....			
10					

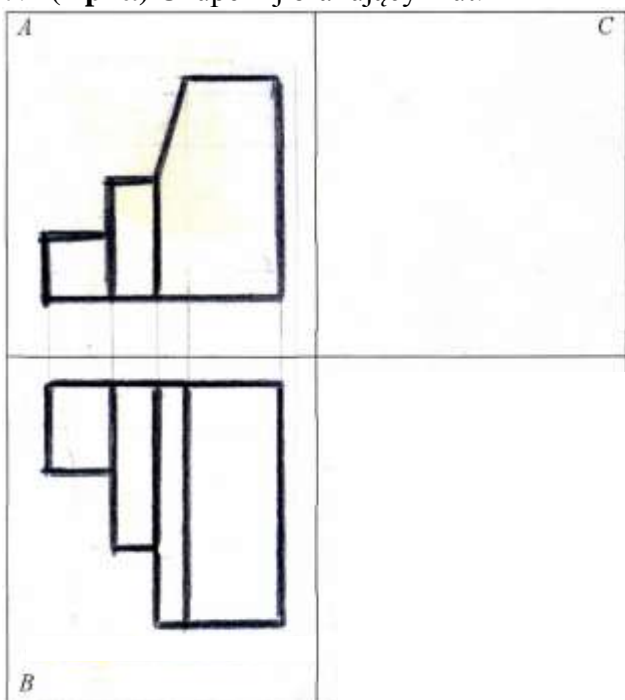
4. (3 pkt.) Narysuj schemat układu sterowania siłownikiem jednostronnego działania, który powinien mieć dwie możliwości uruchomienia – ręcznym przyciskiem lub pedałem. Prędkość ruchu roboczego siłownika powinna być nastawialna.
5. (1 pkt.) Wskaż prawidłowy rzut przekroju „A-A”.

6. (3 pkt.) Odczytaj z rysunków wymiary wskazane przez mikrometr.

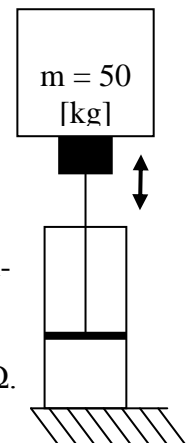

7. (2 pkt.) Uzupełnij brakujący rzut.

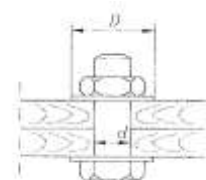
8. (2 pkt.) 3 m^3 gazu rozprężono izotermicznie od ciśnienia 600 kPa do 400 kPa. Oblicz objętość końcową gazu.
9. (2 pkt.) Oblicz moc wentylatora o wydajności $Q = 6 \text{ m}^3/\text{s}$ i przyroście ciśnienia $\Delta p = 1,5 \text{ kPa}$, jeśli sprawność ogólna wynosi 0,9.
10. (3 pkt.) Oblicz rzeczywistą wydajność jednocyldrowej ($i = 1$) sprężarki tłokowej dwustronnego działania ($\tau = 2$) o następujących parametrach: średnica tłoka $d = 300 \text{ mm}$, skok tłoka $s = 320 \text{ mm}$, prędkość obrotowa wału $n = 1200 \text{ obr}/\text{min}$. Współczynnik wydajności $\lambda = 0,75$.
11. (3 pkt.) Oblicz pojemność zbiornika, w którym ma być zmagazynowane 100 kg azotu o temperaturze 17°C , pod ciśnieniem 700 kPa (ciśnienie otoczenia wynosi 100 kPa). Indywidualna stała gazowa azotu wynosi $297 \text{ J}/\text{kg}\cdot\text{K}$.
12. (2 pkt.) Ile kg benzyny zużywa w ciągu 1 godziny silnik samochodu o mocy $P = 30 \text{ kW}$ jeżeli tylko 28% ciepła otrzymanywanego ze spalania benzyny zamienia się w energię ruchu samochodu. Wartość opałowa benzyny wynosi $W_d = 44000 \text{ kJ}/\text{kg}$.
13. (1 pkt.) Do rozruchu silnika indukcyjnego zastosowano przełącznik zero – gwiazda – trójkąt. Wartość prądu pobieranego przy układzie połączeń w gwiazdę w porównaniu do prądu przy układzie połączeń w trójkąt jest:
- 3 razy mniejsza,
  - 3 razy większa,
  - o $\sqrt{3}$ mniejsza.

14. (4 pkt.) Dobierz średnicę tłoka siłownika pneumatycznego tak aby mógł podnieść do góry masę $m = 50 \text{ [kg]}$. Ciśnienie robocze w instalacjach pneumatycznych wynosi standardowo 6 [bar]. Instalacja w której dobierany siłownik będzie pracował z uwagi na swoje zużycie i małą wydajność posiada wahania ciśnienia roboczego rzędu 5 % standardowej normy. Uwzględnij ten fakt dobierając średnicę tłoka siłownika.
15. (2 pkt.) Dysponujesz trzema rezystorami o oporach $R_1=50\Omega$, $R_2=50\Omega$, $R_3=100\Omega$. Zbuduj układ połączeń tak, aby otrzymać rezystancję wypadkową $R_w=50\Omega$.

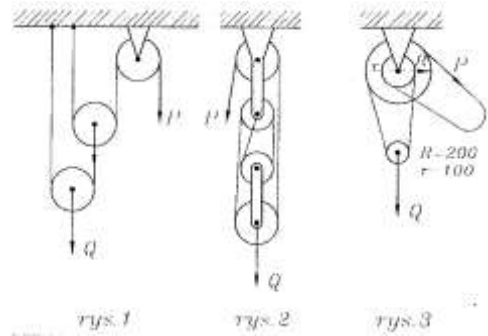

16. (1 pkt.) Średnica dużego tłoka prasy hydraulicznej jest 3 razy większa od średnicy tłoka małego. Uzyskana siła na tłoku dużego cylindra jest:
- 3 razy większa,
  - 3 razy mniejsza,
  - 9 razy większa,
  - 6 razy większa
17. (2 pkt.) Wskaż prędkość liniową ciała poruszającego się ze stałą prędkością kątową $2 \text{ rad}/\text{s}$ po torze kołowym o promieniu 10 m.
- 30 m/s,
  - 20 m/s,
  - 15 m/s,
  - 5 m/s.

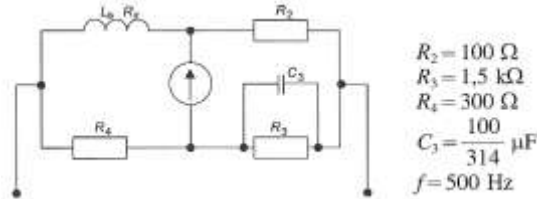
18. (5 pkt.) Na skutek dokręcenia nakrętki na śrubie ściskającej dwa klocki drewniane (pokazano na rys.) powstaje w śrubie siła $F = 5000 \text{ N}$. Średnica śruby $d = 20 \text{ mm}$. Jakiej średnicy podkładki należy dać pod łeb śruby, aby drewno nie zostało zgniecione, jeśli dla drewna $\sigma_{\text{dop}} = 2 \cdot 10^6 \frac{\text{N}}{\text{m}^2}$.

19. (1 pkt.) W którym przypadku dla przykładowo pokazanych na rysunku wielokrążków siła P niezbędna do podniesienia ciężaru Q będzie najmniejsza?
- a) rys. 1,
 b) rys. 2,
 c) rys. 3,
 d) we wszystkich przypadkach siła P będzie taka sama.

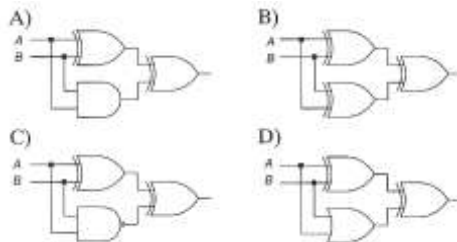

20. (3 pkt.) Warunki równowagi mostka Maxwella-Wiena to: $R_x = \frac{R_2 \cdot R_4}{R_3}$ oraz $Lx = R_2 \cdot R_4 \cdot C_3$. Ile wynosi dobroć cewki Q, jeśli stan równowagi mostka występuje przy następujących danych:

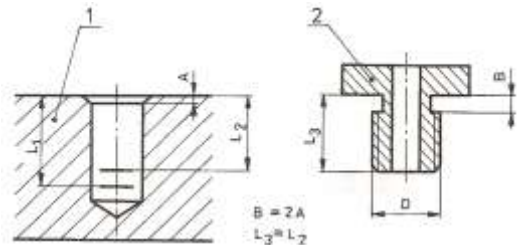

21. (1 pkt.) Liczba 207 zakodowana w systemie dwójkowym ma postać:
- a) 11111011,
 b) 11110111,
 c) 11101111,
 d) 11001111.

22. (1 pkt.) Który z poniższych układów realizuje sumę logiczną?

23. (2 pkt.) Narysuj połączenie: element 2 wkręcony do elementu 1 (do oporu), w elemencie 1 gwint na długości L_1 .

24. (3 pkt.) Władysław Zglenicki przedstawił w 1896 roku Rosyjskiemu Towarzystwu Technicznemu projekt wydobywania ropy naftowej. Czego dokładnie dotyczył, kiedy i gdzie został zastosowany w praktyce?

25. (3 pkt.) W 1958 roku w Brukseli na Wystawie Powszechnej Stefan Tyszkiewicz otrzymał nagrodę „Le grand prix”. Podaj nazwy obu wynalazków i określ, czego dotyczyły?